

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 894

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 24 octombrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
850.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Serviciul Credincios</i>	2
851.	— Decret privind conferirea Ordinului <i>Virtutea Militară</i>	2
852.	— Decret privind conferirea Ordinului <i>Virtutea Militară</i>	3
D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E		
	Decizia nr. 408 din 19 iunie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza întâi și art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România....	3–6
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ț I D E C A S A Ț I E Ș I J U S T I Ț I E		
	Decizia nr. 10 din 12 septembrie 2018 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	7–16

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Serviciul Credincios***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (3) și ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

în semn de deosebită apreciere și admirație pentru remarcabila sa carieră de fotbalist, pentru talentul cu care a promovat, timp de mai multe decenii, valoarea „sportului rege” și spiritul de fairplay în rândul tinerelor generații de sportivi,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă post-mortem Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler* fotbalistului Ilie Balaci.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 22 octombrie 2018.
Nr. 850.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea Ordinului *Virtutea Militară***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 8 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, precum și ale Legii nr. 459/2002 privind Ordinul *Virtutea Militară* și Medalia *Virtutea Militară*, cu modificările ulterioare,

în semn de apreciere a rezultatelor importante obținute în procesul de formare, specializare și instruire a personalului militar, pentru devotamentul și curajul dovedite de militari în timpul participării la misiunile încredințate,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul *Virtutea Militară* în grad de *Ofițer*, cu însemn de pace, pentru militari, Drapelului de Luptă al Școlii de Aplicație pentru Unități de Luptă „Mihai Viteazul”.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 22 octombrie 2018.
Nr. 851.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET
privind conferirea Ordinului *Virtutea Militară*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c) și ale art. 8 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, precum și ale Legii nr. 459/2002 privind Ordinul *Virtutea Militară* și Medalia *Virtutea Militară*, cu modificările ulterioare,

în semn de apreciere a faptelor importante săvârșite, pentru profesionalismul și rezultatele meritorii obținute de personalul unității în îndeplinirea misiunilor specifice ce i-au fost încredințate,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul *Virtutea Militară* în grad de *Cavaler*, cu însemn de pace, pentru militari, Drapelului de Luptă al Centrului 13 Comunicații și Informatică „Colonel Gheorghe Vișata”.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

București, 22 octombrie 2018.
 Nr. 852.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 408

din 19 iunie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza întâi și art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Elena Vasile și Cornelia Jalba în Dosarul nr. 5.313/3/2016** al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 2.462D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autoarele excepției, doamna avocat Ilinca Siteanu, membru în Baroul București, în calitate de apărător ales, cu delegație depusă la dosarul cauzei. Se constată lipsa celeilalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent învederează Curții faptul că partea Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor a transmis la dosar concluzii scrise prin care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentatului autoarelor excepției, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate. În argumentarea acestei solicitări susține că Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014 nu acoperă și situația cererilor de restituire cu privire la care au fost emise decizii de către entitățile învestite de lege, dar nu făcuseră, încă, obiectul unor litigii soluționate de instanțele de judecată, deși efectele juridice ale notificărilor și ale deciziilor emise au fost deja consumate.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate,

invocând, în susținerea acestui punct de vedere, jurisprudența constantă a Curții Constituționale în această materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 21 septembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 5.313/3/2016**, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 și art. 34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România**, excepție ridicată de Elena Vasile și Cornelia Jalba, într-o cauză civilă având ca obiect obligarea Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor la emiterea titlului de despăgubire pentru imobile revendicate și pentru care a fost parcursă procedura prevăzută de Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că, în raport cu vechea reglementare oferită de Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, care stabilea un interval de timp maxim de 60 de zile în care entitatea notificată era obligată să se pronunțe prin dispoziție/decizie, termenele introduse de art. 33 și 34 din Legea nr. 165/2013, aplicabile atât la nivel de procedură administrativă, cât și dosarelor deja înregistrate pe rolul instanțelor de judecată, tergiversează în mod nejustificat soluționarea cererilor de retrocedare formulate de către persoanele îndreptățite. Un efect direct al textelor criticate se concretizează în pronunțarea unor soluții de respingere, ca prematur introduse, a acțiunilor împotriva entităților investite de lege, formulate de persoanele îndreptățite, în situația în care reclamantul se adresează instanței de judecată înainte de expirarea noilor termene. În motivarea excepției se face referire la cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014 și Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, decizii prin care a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 și, respectiv, art. 34 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii. Se arată că această soluție tranșează însă numai problematica persoanelor îndreptățite care sesizaseră deja instanța de judecată cu cereri în justiție împotriva entităților notificate. Apreciază că, de vreme ce, în justificarea soluției pronunțate, Curtea a sancționat aplicarea retroactivă a legii civile asupra unor efecte juridice deja consumate, în sfera acestora poate fi considerată a fi cuprinsă și situația persoanelor care au sesizat în termen legal entitățile investite de lege, în procedura administrativă. Se susține că, deși cele statuate de către Curtea Constituțională vizează în mod direct dosarele aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, acestea trebuie să producă în mod indirect consecințe juridice și asupra celorlalte categorii de acțiuni în justiție aparținând materiei retrocedării, cum ar fi și cererile de chemare în judecată formulate ulterior intrării în vigoare a legii. Arată că formularea ambiguă a dispozițiilor art. 34 din Legea nr. 165/2013 a condus în practică la refuzul de a soluționa dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, cu toate că acestea vizează persoanele îndreptățite cărora deja li se emisese dispoziții de către entitățile notificate sau propuneri de acordare a unor despăgubiri în baza legilor funciare, la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. În aceste

condiții, principiul neretroactivității legii civile este încălcat prin refuzul de soluționare a acestor dosare, dar și prin respingerea, ca premature, a acțiunilor având ca obiect obligarea autorității administrative să emită titlul de despăgubire, formulate de persoanele îndreptățite cărora deja le-au fost emise dispoziții de către entitățile notificate sau propuneri de acordare de despăgubiri în baza legilor funciare la data intrării în vigoare a legii. Consideră că este, din această perspectivă, inadmisibil ca soluționarea procedurii administrative, finalizată cu emiterea deciziei de acordare de măsuri reparatorii, să fie guvernată de legea sub imperiul căreia a fost formulată și soluționată cererea și emisă, totodată, decizia, dar punerea acesteia în aplicare prin emiterea titlului de despăgubire să fie guvernată de prevederile unei legi prin retroactivitatea acesteia asupra unei situații consumate.

8. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând cele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, respectiv prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014.

11. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale, arătând că Legea nr. 165/2013 nu face altceva decât să refuze supraviețuirea dispozițiilor anterioare în materia restituirii proprietăților incompatibile noii reforme instituite de legiuitor și să reglementeze termene diferite de soluționare a dosarelor de despăgubire și de plată a acestora. Astfel, dispozițiile criticate nu se aplică retroactiv, ci de la data intrării lor în vigoare, asupra unor situații în curs de soluționare și nici nu îngrădesc dreptul persoanelor interesate de a se adresa justiției pentru valorificarea drepturilor pretinse.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile reprezentantului autoarelor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 4 și art. 34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013. Având în vedere că acțiunea introductivă de instanță a fost formulată ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, iar aceasta vizează obligarea Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, în calitate de succesoare a Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, să soluționeze un dosar de despăgubire care, la momentul intrării în vigoare a legii, era deja înregistrat la Secretariatul acestei comisii, rezultă că, în cauză, sunt incidente

prevederile art. 4 teza întâi și cele ale art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013, care au următorul conținut:

— Art. 4 teza întâi: „Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi (...).”;

— Art. 34 alin. (1): „Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni”.

15. În opinia autoarelor excepției, textele de lege criticate contravin prevederilor din Constituție cuprinse la art. 15 alin. (2), care consacră principiul neretroactivității legii, și la art. 21, referitor la accesul liber la justiție.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 281 din 16 aprilie 2014, invocată în motivarea prezentei excepții, a reținut că aplicarea retroactivă a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 este de natură să rupă echilibrul procesual, cu consecința încălcării dreptului la un proces echitabil, sub aspectul egalității armelor în procesul civil. Art. 33 din Legea nr. 165/2013 are în vedere entitățile investite de lege cărora li se adresau notificările formulate în vederea retrocedării imobilelor preluate în mod abuziv de statul român în timpul regimului comunist, entități care, potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 10/2001, erau obligate să soluționeze aceste notificări în termen de 60 de zile de la înregistrarea lor. Prin dispozițiile de lege examinate de Curtea Constituțională prin decizia amintită, legiuitorul a acordat entităților investite un nou termen de soluționare, suplimentar față de cel inițial, și care a început să curgă la un interval de timp considerabil după expirarea celui stabilit prin Legea nr. 10/2001. În acest nou context normativ, persoanele care se considerau îndreptățite, reclamante în acțiuni introduse în justiție ca urmare a nerespectării termenului de 60 de zile de către entitatea investită de lege cu soluționarea notificării, erau puse în situația de a nu mai putea continua demersurile judiciare, declanșate conform normelor în vigoare la momentul introducerii acțiunii, drept care Curtea a stabilit că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

17. Prin Decizia nr. 269 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 9 iulie 2014, de asemenea invocată în motivarea prezentei excepții de neconstituționalitate, Curtea a observat că nu aceeași este, însă, situația prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013. Acestea reglementează situația dosarelor înregistrate pe rolul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, instituție pentru care legea nu stabilise niciun termen pentru soluționarea dosarelor primite de la entitățile investite de lege. Curtea a reținut că termenele prevăzute de art. 34 alin. (1) se aplică de la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, fără să influențeze situațiile născute sub imperiul vechii reglementări. Aceasta, deoarece Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor nu i se oferă un nou termen pentru soluționare, așa cum se întâmpla în cazul entităților investite cu soluționarea notificărilor, ci se stabilește pentru prima dată un termen în care aceasta este obligată să soluționeze dosarele. Prin Decizia nr. 269 din 7 iulie 2014, paragraful 40, Curtea a observat că există o diferență de situație juridică reglementată de cele două articole, respectiv art. 33

alin. (1) și art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013. În primul caz este vorba despre o procedură epuizată, încheiată, pentru care exista un termen de soluționare în sarcina entității investite (60 de zile de la înregistrarea notificării). În cazul art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 se are, însă, în vedere o procedură în curs de desfășurare, care se referă la dosare înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, dosare care se află, încă, în lucru, chiar dacă, în lipsa unor termene legale de soluționare, s-au introdus acțiuni în instanță ca urmare a trecerii unui interval de timp apreciat ca nerezonabil de către persoanele îndreptățite. Așadar, Curtea a statuat că nu poate fi reținută critica referitoare la pretinsa retroactivitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 34 alin. (1), întrucât legea nouă este, de principiu, aplicabilă de îndată tuturor situațiilor ce se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi.

18. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art. 21 alin. (1) din Constituție, Curtea a statuat, prin Decizia nr. 891 din 17 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 4 martie 2016, paragrafele 20 și 21, că instituirea, prin dispozițiile Legii nr. 165/2013, a unor termene înăuntrul cărora entitățile investite cu soluționarea notificărilor au obligația de a le soluționa cererile și după a căror expirare persoana interesată are posibilitatea de a se adresa instanței competente nu contravine accesului liber la justiție. Invocându-se jurisprudența anterioară în materie, prin decizia menționată s-a arătat că necesitatea împlinirii termenelor introduse prin Legea nr. 165/2013, în cadrul procedurii administrative de restituire a imobilelor preluate abuziv, reprezintă o condiționare a accesului liber la justiție, fără a reprezenta o încălcare a acestui drept constituțional. Reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței sale, a unui drept subiectiv ori procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă (a se vedea în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 201 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2012, sau Decizia nr. 754 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 23 octombrie 2012).

19. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza întâi raportate la dispozițiile art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 este pe deplin aplicabil raționamentul dezvoltat de Curtea Constituțională în Decizia nr. 685 din 26 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 4 februarie 2014, prin care a observat că prevederile criticate din Legea nr. 165/2013 nu au efecte pentru trecut, ci sunt aplicabile doar din momentul intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013. Instanța de contencios constituțional a subliniat că diferența față de cele reținute prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014, prin care Curtea a constatat că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii, este dată, în circumstanțele cauzei de față, de momentul sesizării instanței de judecată cu soluționarea plângerii împotriva refuzului nejustificat al entității investite de lege de a răspunde la notificarea formulată de autorul excepției în baza Legii nr. 10/2001. Astfel, la momentul introducerii acțiunii în justiție era deja în vigoare Legea nr. 165/2013, astfel că reclamantul avea cunoștință — în virtutea prezumției cunoașterii legii, rezultantă a principiului *nemo censetur ignorare legem* —,

de faptul că aceasta este cea care guvernează raporturile juridice puse în discuție. Ca atare, instanța de judecată urma să soluționeze procesul în baza unor norme a căror existență era cunoscută încă de la începutul procesului, neintervenind pe parcursul desfășurării acestuia și nefiind, așadar, de natură să rupă echilibrul procesual între părțile adverse prin crearea unei situații mai avantajoase doar pentru una dintre acestea. Prin urmare, Curtea a considerat (paragraful 16) că nu poate reține critica referitoare la pretinsa retroactivitate a textului menționat, întrucât legea nouă este, de principiu, aplicabilă de îndată tuturor situațiilor ce se vor constitui, se vor modifica sau se vor stinge după intrarea ei în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi. Așadar, dispozițiile de lege criticate nu se aplică retroactiv, ci reglementează modul de acțiune în timpul următor intrării ei în vigoare. Prin decizia menționată, Curtea a mai observat că instituirea unor noi termene în care entitățile investite trebuie să soluționeze notificările depuse la acestea, respectiv dosarele de despăgubire înregistrate la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor, se înscrie în rațiunea pentru care legea însăși a fost concepută, aceea de a crea un mecanism care să confere eficiență procesului reparatoriu al măsurilor abuzive de preluare a unor imobile în timpul regimului comunist, asigurându-se, în același timp, și certitudinea finalizării acestuia.

20. Prin Decizia nr. 891 din 17 decembrie 2015, mai sus citată, paragrafele 22—26, Curtea a făcut referire la Decizia nr. 5 din 16 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2015, pronunțată de Înalta Curte Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în care instanța supremă a reținut că termenele introduse prin Legea nr. 165/2013 au ca scop eficientizarea procedurilor administrative și, în final, respectarea drepturilor tuturor persoanelor interesate, reprezentând în același timp un scop legitim și existând un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru atingerea acestuia. Înalta Curte a remarcat că măsurile instituite prin Legea nr. 165/2013 au fost apreciate pozitiv și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, prin Hotărârea din 29 aprilie 2014, pronunțată în *Cauza Preda și alții împotriva României*, paragraful 119, a arătat că legiuitorul român

a fixat termene precise pentru fiecare etapă administrativă și a prevăzut posibilitatea unui control jurisdicțional care permite instanțelor să verifice nu numai legalitatea deciziilor administrative, ci și să se subroge autorităților administrative prin pronunțarea, dacă este cazul, a unei decizii de restituire a bunului sau de acordare a unor compensații. Totodată, având în vedere marja de apreciere a statului român și garanțiile aferente prin instituirea unor reguli clare și previzibile, însoțite de termene imperative și de un control judiciar efectiv, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că Legea nr. 165/2013 oferă, în principiu, un cadru accesibil și efectiv pentru soluționarea cererilor (paragraful 121) și, cu toate că termenele fixate pentru procedura administrativă, la care se pot adăuga și eventuale proceduri judiciare, pot prelungi durata de soluționare definitivă a pretențiilor, o atare situație excepțională este inerentă complexității factuale și juridice vizând restituirea proprietăților preluate abuziv, așa încât aceste termene nu pot fi considerate, în sine, ca ridicând o problemă de eficacitate a reformei și nici contrare drepturilor garantate de Convenție, în special dreptului garantat de art. 6 paragraful 1, în ceea ce privește durata rezonabilă a procedurii (paragrafele 129 și 131).

21. În fine, prin Decizia nr. 560 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 18 august 2015, Curtea a observat (paragraful 20) că, similar situației examinate prin Decizia nr. 685 din 26 noiembrie 2014, nu poate fi susținută pretinsa retroactivitate, în condițiile în care este vorba despre o cerere formulată după intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013. În acest caz, eventuala respingere a plângerii ca prematur introdusă (iar nu ca „devenită prematură”, anomalie juridică sancționată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 88 din 27 februarie 2014) nu este consecința intrării în vigoare, pe parcursul derulării procesului, a unor noi dispoziții legale, ci este rezultatul nerespectării unui cadru legal preexistent la momentul investiției instanței de judecată cu soluționarea plângerii, care impunea introducerea acțiunii în condițiile respectării anumitor termene.

22. Cele statuate de Curtea Constituțională prin deciziile citate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea acestei jurisprudențe.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Elena Vasile și Cornelia Jalba în Dosarul nr. 5.313/3/2016** al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că prevederile art. 4 teza întâi și cele ale art. 34 alin. (1) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 19 iunie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 10

din 12 septembrie 2018

Dosar nr. 1.129/1/2018

Mirela Sorina Popescu — președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Andrei Claudiu Rus — judecător la Secția penală

Oana Burnel — judecător la Secția penală

Dan Andrei Enescu — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

Simona Cristina Neniță — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog — judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea prin care Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: *„Dacă activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile a avea efecte psihoactive.”*

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 1.129/1/2018 este legal constituit, conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul procedură penală și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele cu delegație al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

Conform art. 276 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, la ședința de judecată a participat doamna Valentina Cruceanu, magistrat-asistent în cadrul Secției penale.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Justina Condoiu.

Magistratul-asistent a făcut referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 1.129/1/2018, aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că la dosar au transmis puncte de vedere toate curțile de apel, precum și unele dintre instanțele arondate acestora.

A arătat că au mai fost transmise puncte de vedere de către Facultatea de Drept din cadrul Universității din Craiova și de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

De asemenea a arătat că a fost depus la dosar raportul întocmit de către judecătorul-raportor, care a fost comunicat intimatului P.G. la data de 27.08.2018, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, și că Parchetul

de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus la dosar concluzii scrise, la data de 11.06.2018.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt cereri prealabile de formulat, a solicitat doamnei procuror Justina Condoiu să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 1.129/1/2018.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Suceava în Dosarul nr. 4.877/86/2017, precizând, pe de o parte, că textul legal are o suficientă claritate pentru a nu da naștere altor interpretări care să justifice intervenția instanței supreme.

Astfel, a apreciat că simpla referire la art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 este lămuritoare, pentru că nu doar operațiunea de procurare, ci și operațiunile de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare nu sunt, în mod evident, activități de import, export ori intermediere de produse; prin urmare, exact aceeași interpretare care trebuie dată acestor modalități alternative de săvârșire a faptei trebuie dată și activității de procurare.

Pe de altă parte, a apreciat că ceea ce se tinde a se solicita prin sesizarea Curții de Apel Suceava este, în realitate, a se lămuri dacă operațiunea cu produse susceptibile de efecte psihoactive, săvârșită în vederea consumului propriu, este sau nu incriminată, aceeași percepție rezultând și din raportul întocmit de către judecătorul-raportor.

Prin urmare, a arătat că acest aspect transferă în sarcina Înaltei Curți de Casație și Justiție o activitate care este exclusiv în sarcina instanței de judecată investite cu soluționarea acțiunii penale, întrucât această instanță trebuie să stabilească dacă fapta există, dacă este prevăzută de legea penală și dacă sunt îndeplinite condițiile de tipicitate ale infracțiunii, iar nu Înalta Curte de Casație și Justiție.

Concluzionând, a arătat că acestea sunt argumentele pentru care, în opinia Parchetului, sesizarea Curții de Apel Suceava este inadmisibilă.

La solicitarea Înaltei Curți de a pune concluzii și pe fondul chestiunii de drept, reprezentantul Ministerului Public a arătat că solicitarea instanței de judecată este prezentată Înaltei Curți de Casație și Justiție sub forma a două ipoteze, prima dintre ipoteze nefiind posibilă din punct de vedere logico-juridic, întrucât este întrebată instanța supremă dacă activitatea de procurare, adică una dintre modalitățile în care elementul material al infracțiunii se poate comite, este o activitate legală de import, export sau intermediere de produse. A precizat că această formulare este totalmente imposibilă, fiind evident că *verbum regens* nu poate fi niciodată o activitate legală de orice natură ar fi. Iar cea de-a doua ipoteză din cuprinsul întrebării prealabile relevă exact interesul instanței care a formulat sesizarea, respectiv dacă operațiunile cu substanțe psihoactive, săvârșite în scopul consumului propriu, sunt sau nu incriminate.

Pentru motivul arătat anterior a apreciat că nu se poate pronunța Înalta Curte de Casație și Justiție pe această chestiune, întrucât ar însemna să fie lipsită de eficiența pe care

legiitorul a intenționat a o avea o bună parte din conținutul constitutiv al infracțiunii, având în vedere că nu doar operațiunea de procurare este susceptibilă a fi efectuată în vederea consumului propriu, ci și operațiunile de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, ambalare, transport, stocare-depozitare și manipulare, toate acestea putând fi comise în vederea consumului propriu, iar atunci finalitatea Legii nr. 194/2011, care este tocmai protejarea intereselor persoanelor de efectele pe care acest tip de produse le pot avea, nu mai poate fi atinsă, în opinia sa.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecătorească Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterea închisă, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 22.01.2018, pronunțată în Dosarul nr. 4.877/86/2017, Curtea de Apel Suceava a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării următoarei chestiuni de drept:

„Dacă activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a **operațiunii cu produse** susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, **inclusiv de către consumatorul final al produselor** susceptibile a avea efecte psihoactive.”

II. Expunerea cauzei ce formează obiectul Dosarului nr. 4.877/86/2017 al Curții de Apel Suceava

Curtea de Apel Suceava a fost sesizată cu apelul declarat de Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Suceava împotriva Sentinței penale nr. 274 din 11 octombrie 2017, pronunțată de Tribunalul Suceava în Dosarul nr. 4.877/86/2017.

Prin Sentința penală nr. 274 din 11 octombrie 2017, Tribunalul Suceava, în baza art. 396 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 80 din Codul penal, a **renunțat la aplicarea pedepsei** față de inculpatul P.G. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de **efectuare de operațiuni cu produse știind că sunt susceptibile a avea efecte psihoactive**, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, cu aplicarea art. 375 alin. (2) și art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală.

În baza art. 81 și 82 din Codul penal a **aplicat** inculpatului P.G. un **avertisment** constând în atenționarea asupra conduitei sale viitoare și a consecințelor la care se expune dacă va mai săvârși infracțiuni.

În fapt, Tribunalul Suceava a reținut că, la data de 31.01.2017, în jurul orei 01,15, o patrulă din cadrul Poliției Orașului Gura Humorului a identificat, pe strada Ciprian Porumbescu din localitate, în apropierea căii ferate, o persoană de sex masculin care nu își justifică prezența în acea locație și care, la vederea echipajului, a încercat să se eschiveze verificărilor.

Potrivit procesului-verbal întocmit de organele de poliție s-a procedat la legitimarea persoanei menționate, stabilindu-se că este vorba de P.G., iar în urma controlului corporal a fost identificat asupra acestuia un pachet de țigări Marlboro Touch, în care se afla un plic improvizat, din hârtie, ce conținea resturi vegetale uscate de culoare verde-marou.

Fiind întrebat despre substanța respectivă, P.G. a declarat că a cumpărat-o din Gara Burdujeni, de la o persoană poreclită „V.G.”, contra sumei de 50 lei și era destinată consumului propriu, dându-i o stare de liniște.

Potrivit Raportului de expertiză nr. 3.515.641 din 3.03.2017 al B.C.C.O. — Laboratorul de Analiză și Profil al Drogurilor, proba ridicată de la P.G. este constituită din cantitatea de 0,42 grame fragmente vegetale în care s-a pus în evidență 5F-MDMB-PINACA.

Același raport de expertiză a precizat că 5F-MDMB-PINACA face parte din clasa „canabinoizi sintetici” și se regăsește în anexa 1 „Substanțe psihoactive noi, notificate pentru prima dată în 2015 sistemului european de avertizare rapidă, în temeiul Deciziei 2005/387/JAI a Consiliului” din Raportul anual 2015 al EMCDDA/Europol.

Atât în declarația dată în calitate de suspect și apoi în declarația dată în calitate de inculpat (filele 15—16 dosar urmărire penală), cât și în declarația dată la termenul din 11.10.2017, în fața instanței de judecată, în calitate de inculpat, P.G. a recunoscut că a achiziționat resturile vegetale uscate de culoare verde-marou identificate asupra sa de la o persoană din Gara Burdujeni, poreclită „V.G.”, contra sumei de 50 de lei, și că această substanță era destinată consumului propriu.

Tribunalul a constatat că, raportat la poziția de recunoaștere a faptei de către inculpat, coroborat cu probele administrate în cursul urmăririi penale și menționate anterior, se poate reține, dincolo de orice îndoială, că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată.

În drept, instanța de fond a stabilit că fapta inculpatului P.G. care, în data de 31.01.2017, a procurat și deținut cantitatea de 0,42 grame fragmente vegetale în care s-a pus în evidență 5F-MDMB-PINACA (5F-ADB), substanță ce face parte din categoria canabinoizilor sintetici, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de **efectuarea, fără drept, de operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive**, prevăzută de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare.

Împotriva sentinței penale anterior menționate a declarat apel Ministerul Public — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Suceava, solicitând, în esență, condamnarea inculpatului la pedeapsa închisorii.

În speță, a fost identificată, **din oficiu**, de către instanță, o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, și anume dacă „activitatea de **procurare**, ca modalitate alternativă a **operațiunii cu produse** susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, **inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile a avea efecte psihoactive**”.

S-a arătat că, prin prisma situației juridice a inculpatului-intimat P.G., soluționarea problemei de drept ridicată de instanță urmează a influența hotărâtor soluționarea în fond a cauzei, vizând practic întrunirea sau neîntrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii de care este acuzat.

La termenul din data de 17 ianuarie 2018 au avut loc dezbaterile asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Punctul de vedere al reprezentantului Ministerului Public

Reprezentantul Ministerului Public a susținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este admisibilă.

Punctul de vedere al inculpatului P.G.

Inculpatul, deși a fost legal citat, nu s-a prezentat în fața instanței de apel și nici nu și-a exprimat poziția cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar potrivit art. 90 din Codul de procedură penală asistența juridică a inculpatului nu este obligatorie.

Punctul de vedere al completului de judecată

S-a susținut că, conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

Noțiunea de operațiuni cu produse este definită de art. 2 lit. b) teza finală din aceeași lege, conform căruia operatorul este persoana fizică sau juridică care, coordonând direct ori prin interpuși, efectuează sau intenționează să efectueze operațiuni de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, procurare, ambalare, transport, stocare-depozitare, manipulare sau orice altă activitate legală de import, export ori intermediere de produse, denumite în continuare *operațiuni cu produse*.

S-a constatat că noțiunile ce desemnează activitățile menționate de legiuitor (și, în mod special, cu referire la speța de față, cea de *procurare*) sunt susceptibile a primi două interpretări, una strict gramaticală, iar alta logică și sistematică, cu consecințe directe și decisive asupra conținutului constitutiv al incriminării. S-a arătat că problema care se pune este aceea dacă activitățile incriminate de legiuitor trebuie analizate din perspectiva sensului comun al acestor activități sau din perspectiva ansamblului dispozițiilor Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, care fac referire la operațiuni de import, export sau intermediere. În consecință, întrebarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție este aceea: „Dacă activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile a avea efecte psihoactive.”

S-a arătat că, în opinia instanței, sunt posibile două interpretări ale textelor de lege relevante.

Într-o primă opinie s-a susținut că activitatea de procurare nu poate avea sensul strict gramatical, întrucât legiuitorul a definit-o ca fiind o operațiune cu produse susceptibile a avea

efecte psihoactive și trebuie să îndeplinească toate cerințele legale ale unei astfel de operațiuni. Mai exact, pentru a intra sub incidența art. 16 din legea anterior menționată, orice operațiune dintre cele enumerate la art. 2 lit. b) trebuie să se refere la o activitate de import, export sau intermediere (evident, activitatea de intermediere fiind cea mai frecventă în practică).

Din chiar modalitatea în care legiuitorul a înțeles să formuleze definiția legală, enumerând o serie de noțiuni, iar apoi precizând că se referă și la orice altă activitate legală de import, export sau intermediere, rezultă cerința generală ca oricare dintre operațiunile cu produse să se refere la activități de export, import sau intermediere. Aceeași concluzie pare a se desprinde și din examinarea legii în ansamblul său, în condițiile în care legiuitorul a înțeles să reglementeze în principal procedura de autorizare pentru a se putea desfășura în mod legal operațiuni cu produse.

Pe de altă parte, tehnica legislativă utilizată în acest act normativ este similară modalității în care s-a incriminat infracțiunea de trafic de droguri, conform art. 2 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri. Și în acest caz enumerarea noțiunilor ce reprezintă modalități alternative de comitere a infracțiunii este urmată de formularea „ori alte operațiuni privind circulația”, ceea ce înseamnă că toate acele activități pot forma conținutul constitutiv al infracțiunii de trafic de droguri doar dacă sunt efectuate în legătură cu circulația drogurilor. Că este așa rezultă, în mod evident, din incriminarea subsecventă a infracțiunii prevăzute de art. 4 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în cuprinsul căruia sunt reluate doar noțiuni dintre cele menționate la art. 2, cu precizarea că se efectuează pentru consum propriu.

În cazul Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de actele normative în vigoare, legiuitorul nu a mai prevăzut distinct incriminarea vreunei acțiuni cu produse susceptibile a avea efecte psihoactive, pentru consum propriu, limitându-se a prevedea că noțiunea de operațiuni se referă la activități de import, export sau intermediere. De altfel, noțiunea de intermediere trimite la traficul cu produse susceptibile a avea efecte psihoactive (corespunzător infracțiunii de trafic de droguri din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri), iar noțiunile de import și export au corespondent în Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri în infracțiunea de trafic internațional de droguri.

De asemenea, examinând succesiunea noțiunilor folosite de legiuitor în Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, se poate constata că majoritatea acestora, respectiv „fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, stocare-depozitare”, trimit prin însăși conținutul lor la desfășurarea unor veritabile activități economice, ce necesită în mod normal și participarea unor alte persoane, iar nu la activități pentru consumul propriu. Doar noțiunile „procurare, ambalare, transport, manipulare” au o semnificație ambivalentă și se pot referi atât la activități ce au ca finalitate consumul propriu (practic pot fi săvârșite și de consumatorul final al produselor), cât și la etape ale activităților de import, export sau intermediere. Semnificativ însă este absența dintre acestea a modalității alternative a „deținerii”. Legiuitorul a ales să nu incrimineze ca infracțiune dețineria de produse susceptibile a avea efecte psihoactive decât în măsura în care dețineria ar putea fi circumscrisă într-un caz particular noțiunii de altă activitate de import, export sau intermediere — teza finală a art. 2 lit. b) din legea menționată.

În cea de-a doua opinie s-a susținut că noțiunea de „operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive”, ca element material al laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, include și activitatea persoanei care a procurat astfel de substanțe în vederea consumului propriu, textul incriminator necondiționând activitatea de procurare numai dacă aceasta este în cadrul unei activități de import sau export.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, acest act normativ stabilește cadrul legal aplicabil preparatelor, substanțelor, plantelor, ciupercilor sau combinațiilor acestora, denumite în continuare **produse**, susceptibile să aibă efecte psihoactive, asemănătoare celor determinate de substanțele sau preparatele stupefiante ori psihotrope, plantele sau substanțele aflate sub control național, altele decât cele care au regimul juridic stabilit prin acte normative în vigoare, și instituie măsuri de prevenire, control și **combatere a consumului în vederea** protejării sănătății populației de acțiunile negative ale acestora.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, constituie infracțiune fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Prin urmare, orice operațiuni cu produse care sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive sunt interzise, inclusiv procurarea unor astfel de substanțe pentru consum propriu, chiar dacă activitatea de procurare nu are loc în cadrul unei activități de import sau export.

III. Punctele de vedere exprimate de curțile de apel și de instanțele de judecată arondate

În urma solicitării unui punct de vedere cu privire la chestiunea de drept pentru a cărei lămurire Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată s-au primit comunicări de la toate curțile de apel; comunicările respective au vizat și opinia unora dintre instanțele aflate în raza de activitate a acestor curți. De asemenea, în urma solicitării unui punct de vedere, a fost primit un răspuns și din partea Facultății de Drept „Nicolae Titulescu” din Craiova.

S-au conturat trei opinii, una majoritară, una minoritară, iar una singulară, însă au existat și instanțe care nu și-au exprimat niciun punct de vedere.

Într-o primă opinie, majoritară, s-a considerat că activitatea de procurare ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive privește procurarea unor astfel de substanțe în orice împrejurare și cu orice titlu, **inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive.**

Au transmis opinii în acest sens: Curtea de Apel București — Secția I penală, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Tribunalul Sălaj, Tribunalul Mehedinți, Tribunalul Gorj, Tribunalul Galați, Tribunalul Vrancea, Tribunalul Buzău, Tribunalul Arad, Tribunalul Caraș-Severin, Judecătoria Reghin, Judecătoria Luduș și Judecătoria Odorheiu Secuiesc.

Într-o a doua opinie, minoritară, s-a apreciat că acțiunea de „procurare” cuprinsă în enumerarea prevăzută de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât

cele prevăzute de acte normative în vigoare, **nu vizează ipoteza în care consumatorul final achiziționează sau obține produsele interzise de acest act normativ** și că activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită prin art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la **procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse.**

Au transmis opinii în acest sens: Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Oradea, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Tulcea și Judecătoria Reșița.

Într-o a treia opinie, singulară, exprimată de către Tribunalul București — Secția I penală, **s-a arătat că se impune respingerea, ca inadmisibilă**, a sesizării formulate de Curtea de Apel Suceava, potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, **întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat asupra chestiunii de drept, având în vedere că, prin Decizia nr. 25/2015**, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a pronunțat următoarea soluție: „*Stabilește că subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, poate fi orice persoană fizică sau juridică.*”

A transmis opinie în acest sens Tribunalul București — Secția I penală.

IV. Jurisprudența națională în materie

Instanțele la care au fost identificate hotărâri judecătorești în această materie sunt: Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel Bacău, Curtea de Apel București, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Tribunalul Sibiu, Tribunalul București, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Tribunalul Olt, Tribunalul Galați, Tribunalul Brăila, Tribunalul Suceava și Tribunalul Caraș-Severin.

V. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept a cărei dezlegare de principiu se solicită.

VI. Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept a cărei dezlegare de principiu se solicită.

VII. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale

Nu au fost identificate decizii relevante pentru problema de drept a cărei dezlegare de principiu se solicită.

VIII. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Din categoria deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, relevantă este Decizia nr. 25/2015 din 8.10.2015 prin care următoarei chestiuni de drept: „*dacă subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată, poate fi numai operatorul prevăzut în art. 2 lit. b) care are obligația de a solicita de la Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor autorizația definită în art. 2 lit. h) în vederea desfășurării de operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive*” i s-a dat următoarea dezlegare:

„Stabilește că subiect activ al infracțiunii prevăzute de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, poate fi orice persoană fizică sau juridică.”

IX. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a specialiștilor din domeniul juridic cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

A fost transmis punctul de vedere al specialiștilor Facultății de Drept din cadrul Universității din Craiova, care au apreciat că, din interpretarea art. 1 și 4 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, dar și din economia întregului act normativ, ar rezulta că legiuitorul a avut în vedere responsabilizarea persoanelor care efectuează operațiuni cu produse susceptibile să aibă efecte psihoactive în vederea protejării sănătății populației de acțiunile negative ale acestora. Impunerea unei obligații în sensul obținerii autorizației prevăzute de art. 4 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, a reprezentat, cu certitudine, o măsură de prevenire, control și combatere a efectelor negative cauzate de consumul unor astfel de substanțe.

În drept, întrucât nu există o obligativitate absolută a legiuitorului de a defini toate noțiunile folosite, a fost instituit un principiu potrivit căruia orice concept nedefinit va fi interpretat în sensul avut de acesta în limbajul comun.

În interpretarea art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, s-a apreciat că acest principiu nu își găsește aplicabilitatea, întrucât în art. 2 lit. b) din această lege legiuitorul a înțeles să definească noțiunea de „operațiuni cu produse”. Din modul cum acesta a ales să formuleze definiția, prin sintagma finală „sau orice altă activitate legală de import, export ori intermediere de produse”, s-a apreciat că toate operațiunile enumerate se circumscriu acestor activități și au un preponderent caracter economic. Acestea nu vizează activitatea specifică unui consumator final, în lege nefiind incriminată deținerea unor astfel de produse în vederea consumului propriu.

S-a apreciat că responsabilitatea obținerii unor astfel de autorizații nu revine consumatorului final, chiar dacă acesta face obiectul protecției dispozițiilor legale.

Prin urmare, s-a considerat că **activitatea de procurare**, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, **se referă la procurare ca activitate legală de import, export sau intermediere de produse.**

X. Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cu privire la chestiunea de drept s-a apreciat că **procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie o „operațiune cu produse” și intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte**

normative în vigoare, în ipoteza în care este efectuată ca activitate de natura „importului, exportului ori intermediării de produse”. Procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive de către consumatorul final, efectuată ca acțiune inerentă deținerii de produse pentru consum propriu, nu intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare.

În susținerea acestei opinii au fost aduse următoarele argumente:

În cuprinsul dispozițiilor art. 2 lit. b) și ale art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, s-a arătat că există trei elemente care conduc la concluzia că procurarea de către consumatorul final, efectuată ca acțiune premergătoare deținerii de produse pentru consum propriu, nu se include în sfera de aplicare a normei de incriminare prevăzute în art. 16 alin. (1) din lege.

Un prim element este reprezentat de poziționarea „procurării” în cuprinsul dispozițiilor art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, într-o succesiune de activități anterioare procurării de produse de către consumator. În acest sens se remarcă faptul că „procurarea” este poziționată anterior operațiunilor de „ambalare, transport, stocare-depozitare”, operațiuni care conturează o succesiune de activități efectuate anterior acțiunii consumatorului final. Operațiunile poziționate anterior „procurării” și subsecvent „procurării” nu constituie activități efectuate de către consumator, ci de către persoana fizică sau juridică, subiect activ al infracțiunii, care face posibil consumul de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Un al doilea element este reprezentat de formularea părții finale a dispozițiilor art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, care se referă la „orice altă activitate” de „import, export ori intermediere de produse”, formulare din care rezultă că „procurarea” ar avea natura unei activități de import, export sau intermediere de produse și s-ar integra în gama activităților de tipul importului, exportului ori intermediării, care „alimentează”, consumul de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Un al treilea element este reprezentat de cerința ca fapta să fie săvârșită de către subiectul activ fără a deține autorizația eliberată în condițiile legii, cerință stabilită în cuprinsul normei de incriminare prevăzute în art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare. Astfel, potrivit normei de incriminare cuprinse în art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, efectuarea de operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune, în ipoteza în care fapta este săvârșită de către subiectul activ „fără a deține autorizația eliberată în condițiile prezentei legi”, eludând procedura de autorizare.

Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, reglementează în capitolul II autorizarea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, în cuprinsul dispozițiilor art. 3—12. Din întreaga economie a capitolului II, din cuprinsul dispozițiilor art. 3—12, precum și din modul în care este concepută

autorizarea (atât în Legea nr. 194/2011, cât și în Ordinul ministrului sănătății, al ministrului administrației și internelor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 398/103/40/2012 privind aprobarea Procedurii de autorizare a operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și a cuantumului tarifelor de autorizare și evaluare, rezultă că destinatarul normelor în materia procedurii de autorizare este persoana care efectuează operațiunea de procurare, ca operațiune de intermediere de produse către un consumator final sau ca operațiune situată pe „traseul” produselor către un consumator final, iar nu consumatorul final.

În mod corespunzător s-a precizat că intră sub incidența normei de incriminare cuprinse în art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, persoana care, eludând procedura de autorizare, efectuează operațiunea de procurare, ca operațiune de intermediere de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive către un consumator final sau ca operațiune situată pe „traseul” produselor către un consumator final, iar nu consumatorul final.

Un alt argument în favoarea opiniei exprimate s-a apreciat că rezultă din rațiunile care au stat la baza adoptării Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, reflectate în expunerea de motive a acesteia, și care se regăsesc în *Decizia Curții Constituționale nr. 481/2017* (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 septembrie 2017).

În considerentul nr. 29 al deciziei menționate, Curtea Constituțională a reținut că, „*așa cum rezultă și din expunerea de motive a Legii nr. 194/2011, aceasta s-a impus ca urmare a unui fenomen care se amplifică exponențial legat de dezvoltarea comercializării unor produse denumite generic «plante etnobotanice» și care, sub aspectul denumirii comerciale manipulative, induc o percepție pozitivă din partea societății și ascund, în realitate, substanțe echivalente sau similare drogurilor de risc și de mare risc (...). Cu toate că listele au fost actualizate în cursul anului 2010 de două ori, apariția de noi substanțe pe piață a făcut ca măsurile întreprinse de către autorități să fie eficiente doar parțial. Comerțanții specializați continuau să își desfășoare activitatea cu astfel de substanțe, oferind spre vânzare, în permanență, produse noi, potențial extrem de periculoase pentru sănătatea persoanelor”.*

S-a susținut că din expunerea de motive a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, astfel cum este reflectată în *Decizia Curții Constituționale nr. 481/2017*, rezultă că scopul legii este reprezentat de combaterea comercializării produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive și combaterea activității comercianților specializați, care oferă spre vânzare astfel de produse periculoase pentru sănătatea persoanelor. Așadar, din perspectiva expunerii de motive a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, procurarea apare ca o operațiune efectuată de persoana care comercializează sau „alimentează” comercializarea produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive, iar nu de consumatorul final care își procură produsele, ca acțiune inerentă deținerii acestora pentru consum propriu.

De asemenea, expunerea de motive a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, se referă la operațiunile efectuate prin site-urile

de vânzare on-line și prin „magazinele de vise”, care fac posibil consumul produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive, iar nu la operațiunile efectuate de consumator.

Un alt argument în favoarea opiniei exprimate s-a apreciat că rezultă în urma comparării limitelor de pedeapsă prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, cu cele prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

S-a arătat astfel că în dispozițiile art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri* este incriminată cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept.

Cumpărarea, ca formă de procurare a drogurilor de risc pentru consum propriu, și deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept, se pedepsesc, conform art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri*, cu închisoare de la **3 luni la 2 ani sau cu amendă**. Conform art. 61 alin. (4) lit. b) din Codul penal, amenda este cuprinsă între **120 și 240 de zile-amendă**.

Pedeapsa prevăzută în dispozițiile art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive*, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, este închisoarea de la **6 luni la 3 ani sau amendă**. Conform art. 61 alin. (4) lit. c) din Codul penal, amenda este cuprinsă între **180 și 300 de zile-amendă**.

Atât art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri*, cât și art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive*, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, au fost modificate prin *Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal*, lege prin care s-a realizat și o reșezare a pedepselor stabilite pentru infracțiunile prevăzute în legi speciale în raport cu pedepsele stabilite pentru infracțiunile prevăzute în noul Cod penal.

În condițiile în care acțiunile care privesc drogurile de risc au o gravitate superioară acțiunilor care privesc produsele susceptibile de a avea efecte psihoactive, este greu de admis că procurarea de droguri de risc pentru consum propriu prin cumpărare se sancționează cu pedepse mai mici decât procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive pentru consum propriu.

Unica explicație posibilă a faptului că atât limitele speciale ale pedepsei închisorii, cât și limitele speciale ale zilelor-amendă stabilite de legiuitor pentru infracțiunea prevăzută în art. 4 alin. (1) din *Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri* sunt inferioare limitelor speciale ale pedepsei închisorii și ale zilelor-amendă stabilite pentru infracțiunea prevăzută în art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive*, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, este aceea că legiuitorul nu a avut în vedere sancționarea acțiunii consumatorului final de a-și procura produse susceptibile de a avea efecte psihoactive pentru consum propriu.

În plus, s-a mai arătat că, chiar în cadrul normei de incriminare prevăzute în art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive*, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, este dificil de admis faptul că legiuitorul a pus pe același plan, sub aspect sancționator, operațiunile efectuate ilegal de către persoanele fizice sau juridice care comercializează sau „alimentează” comercializarea produselor

susceptibile de a avea efecte psihoactive cu acțiunea consumatorului final care își procură produsele, ca acțiune premergătoare deținerii acestora pentru consum propriu.

XI. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a transmis prin Adresa nr. 1.126/C/1.080/III-5/2018 concluzii scrise, arătând că prin sesizarea Înaltei Curți nu se urmărește lămurirea unei chestiuni de principiu, ci se tinde la soluționarea fondului cauzei de către instanța supremă, astfel încât condițiile ca întrebarea adresată instanței supreme să constituie o problemă de drept, iar rezolvarea ce se solicită a-i fi dată de către Înalta Curte de Casație și Justiție să fie una de principiu nu sunt îndeplinite.

Nefiind îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării prin care Curtea de Apel Suceava a solicitat pronunțarea unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept.

XII. Dispozițiile legale incidente

Art. 1, art. 2 lit. b), h), art. 4 și art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare

Art. 1. — Prezenta lege stabilește cadrul legal aplicabil preparatelor, substanțelor, plantelor, ciupercilor sau combinațiilor acestora, denumite în continuare *produse*, susceptibile să aibă efecte psihoactive, asemănătoare celor determinate de substanțele sau preparatele stupefiante ori psihotrope, plantele sau substanțele aflate sub control național, altele decât cele care au regimul juridic stabilit prin acte normative în vigoare, și instituie măsuri de prevenire, control și combatere a consumului în vederea protejării sănătății populației de acțiunile negative ale acestora.

Art. 2. — În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

b) *operator* — persoana fizică sau juridică care, coordonând direct ori prin interpuși, efectuează sau intenționează să efectueze operațiuni de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, procurare, ambalare, transport, stocare-depozitare, manipulare sau orice altă activitate legală de import, export ori intermediere de produse, denumite în continuare *operațiuni cu produse*;

h) *autorizație* — act tehnico-administrativ emis de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, denumită în continuare A.N.S.V.S.A., care atestă că produsul nu este substituit în sensul prezentei legi, în urma efectuării unor analize și evaluări de către laboratoarele specializate în acest sens, după caz.

Art. 4. — Orice operator ce desfășoară sau intenționează să desfășoare operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive prin consum, chiar dacă scopul pentru care a fost produs nu este consumul, altele decât cele care au regimul juridic stabilit prin acte normative în vigoare, are obligația de a solicita A.N.S.V.S.A. o autorizație, astfel cum este definită la art. 2 lit. h).

Art. 16. — (1) Fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.

(2) Fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse despre care trebuia sau putea să prevadă că sunt

susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

XIII. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a opinat pentru admiterea sesizării formulate de Curtea de Apel Suceava în Dosarul nr. 4.877/86/2017 și dezlegarea de principiu a problemei de drept: „Dacă activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile a avea efecte psihoactive”, în sensul că:

Procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie o operațiune cu produse în sensul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din același act normativ în ipoteza în care este efectuată în cadrul unei activități de import, export ori intermediere de produse.

Procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive de către consumatorul final în vederea consumului propriu, efectuată exclusiv în acest scop, nu constituie operațiune cu produse în sensul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și nu intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din același act normativ.

XIV. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, *dacă în cursul judecății, un complet de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*

În raport cu textul legal evocat, se constată că admisibilitatea unei sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este subsumată îndeplinirii cumulative a trei condiții, respectiv:

— completul de judecată care a formulat sesizarea să fi fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept care formează obiectul sesizării să nu fi fost dezlegată anterior printr-o hotărâre prealabilă sau să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării.

Examinând îndeplinirea acestor condiții în cauză se constată că instanța care a formulat sesizarea este Curtea de Apel Suceava, iar aceasta este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv apelul declarat împotriva sentinței

pronunțate de Tribunalul Suceava; de asemenea, asupra chestiunii de drept nu s-a statuat printr-o hotărâre prealabilă și nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

În ceea ce privește condiția ca de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea în fond a cauzei se constată că și aceasta este îndeplinită, infracțiunea pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a persoanei acuzate presupunând sub aspectul elementului material al laturii obiective comiterea uneia din operațiunile enumerate la art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și a cărei semnificație se solicită a fi clarificată. În consecință, de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul prezentei sesizări depinde soluția ce ar putea fi pronunțată asupra acțiunii penale exercitate în cauză.

B. Referitor la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită

Prin sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanța de trimitere solicită lămurirea chestiunii de drept constând în: *dacă activitatea de **procurare**, ca modalitate alternativă a **operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive**, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și incriminată de art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive.*

Textele legale din cuprinsul Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare la care se face referire au următorul conținut:

Art. 2 lit. b): operator — *persoana fizică sau juridică care, coordonând direct ori prin interpuși, efectuează sau intenționează să efectueze operațiuni de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, procurare, ambalare, transport, stocare-depozitare, manipulare sau orice altă activitate legală de import, export ori intermediere de produse, denumite în continuare operațiuni cu produse;*

Art. 16: (1) *Fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracțiune mai gravă.*

(2) *Fapta persoanei care, fără a deține autorizație eliberată în condițiile prezentei legi, efectuează, fără drept, operațiuni cu produse despre care trebuia sau putea să prevadă că sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*

Plecând de la chiar titlul Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, respectiv *pentru combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de actele normative în vigoare*, precum și în considerarea expunerii de motive a acestui act normativ, reluate în paragraful 29 din considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 481/2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 727 din 7 septembrie 2017), se constată că adoptarea legii s-a impus ca urmare a amplificării

exponențiale a unui fenomen legat de dezvoltarea comercializării unor produse denumite generic *plante etnobotanice* și care prezintă un potențial extrem de periculos pentru sănătatea persoanelor, scopul acesteia constituindu-l stabilirea cadrului legal de efectuare a operațiunilor cu aceste categorii de produse.

Obiectul de reglementare al Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, îl constituie conform art. 1 *stabilirea cadrului legal aplicabil preparatelor, substanțelor, plantelor, ciupercilor sau combinațiilor acestora (...)*, iar prin regim juridic al produsului se înțelege *ansamblul reglementărilor având ca obiect cel puțin una dintre operațiunile prevăzute la lit. b).*

Astfel, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, îl constituie relațiile sociale care se nasc și se desfășoară în legătură cu protejarea sănătății populației, prin combaterea efectelor negative pe care îl are consumul de substanțe cu efecte sau susceptibile de a avea efecte psihoactive.

Subiectul activ al infracțiunii prevăzute de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, poate fi orice persoană fizică sau juridică, aspect asupra căruia Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat prin Decizia nr. 25/2015 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 860 din 18 noiembrie 2015), pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Prin considerentele deciziei menționate s-a arătat că sfera de cuprindere a subiectului activ nu poate fi limitată la categoria de *operator* la care face referire art. 2 lit. b) din lege, ci include orice persoană fizică sau juridică.

În cuprinsul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 sunt reglementate însă două noțiuni, respectiv în prima parte este definită noțiunea de *operator*, iar ulterior sunt enumerate categoriile de acțiuni care sunt considerate *operațiuni cu produse*, respectiv: *fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, procurare, ambalare, transport, stocare-depozitare, manipulare sau orice altă activitate legală de import, export ori intermediere de produse.*

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, *operațiunile cu produse care sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive se supun autorizării în condițiile stabilite de prezenta lege.* De asemenea, în conformitate cu dispozițiile art. 4 din același act normativ, obligația de a solicita o autorizație Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor revine oricărui operator ce desfășoară sau intenționează să desfășoare operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive prin consum, chiar dacă scopul pentru care a fost produs nu este consumul.

Norma de incriminare cuprinsă de art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, prevede sub aspectul elementului material al laturii obiective că acesta constă în efectuarea de *operațiuni cu produse*, știind că acestea sunt susceptibile de a avea efecte psihoactive, destinatarul normei fiind persoana fizică sau juridică ce efectuează sau intenționează să efectueze operațiunile reglementate cu aceste categorii de produse. De asemenea, textul legal evocată condiționează întrunirea elementelor de tipicitate ale infracțiunii

de cerința ca efectuarea de operațiuni cu produse să fie realizată *fără a deține autorizația eliberată în condițiile acestei legi*, respectiv *fără drept*.

Din interpretarea textelor legale la care s-a făcut referire se desprinde concluzia că operațiuni cu produse și pentru desfășurarea cărora este obligatorie obținerea autorizării, în sensul Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, sunt acele activități care sunt subsumate scopului producerii, circulației sau interpunerii în circulație a produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive, indiferent dacă sunt destinate consumului sau nu. De asemenea, într-o interpretare sistematică a dispozițiilor art. 2 lit. b) se constată că tehnica legislativă constând în adăugarea după enumerarea activităților de fabricare, producere, tratare, sinteză, extracții, condiționare, distribuire, punere în vânzare, plasare pe piață, livrare, procurare, ambalare, transport, stocare-depozitare și manipulare a variantelor alternative *de import, export ori intermediere de produse* restrânge sfera operațiunilor la cele de interpunere în circulația acestor categorii de substanțe. Mai mult, folosirea expresiei *activitate legală* pare să sublinieze voința legiuitorului de a include în sfera operațiunilor supuse autorizării acele activități care au un caracter comercial sau care se desfășoară în mod sistematic, într-un cadru organizat și care se bucură de prezumția de liceitate, iar nu pe cele derulate în mod ilicit. De altfel, restrângerea sferei operațiunilor la cele de interpunere în circulație a acestor categorii de substanțe prin folosirea sintagmei *sau orice alte activități legale (...)* este explicabilă și prin prisma dificultăților pe care le-ar întâmpina legiuitorul în încercarea de a oferi o enumerare exhaustivă a acțiunilor ce ar putea constitui acțiuni supuse autorizării de către instituția de resort.

Se observă astfel că nu este inclusă în enumerarea din cuprinsul art. 2 lit. b) acțiunea de *deținere* sau cea de *consum* a substanțelor susceptibile de a avea efecte psihoactive și, *a fortiori*, acestea nu sunt supuse autorizării de către Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor. În mod evident, *consumul sau deținerea în vederea consumului* a unor substanțe susceptibile de a avea efect psihoactiv nu face parte din categoria activităților de intermediere în circulația unor asemenea produse și nu ar putea fi incluse în categoria celor supuse autorizării în condițiile prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare.

Având în vedere conținutul legal al art. 16 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, din perspectiva trimiterii la noțiunea de *operațiuni cu produse* prevăzută de art. 2 lit. b), și condiția ca acestea să fie efectuate fără a deține autorizația la care se referă art. 4 din lege, se constată că elementul material al infracțiunii poate consta exclusiv în efectuarea uneia sau mai multora dintre activitățile definite de actul normativ ca *operațiuni cu produse*, întrucât numai acestea sunt supuse autorizării. Practic, prin instituirea cerinței specifice, respectiv de a nu fi deținută autorizația prevăzută de lege, legiuitorul a exclus din categoria acțiunilor ce ar putea constitui elementul material al infracțiunii actele care nu sunt supuse acestei proceduri de autorizare.

În susținerea concluziei expuse se reține că, de vreme ce legiuitorul a optat pentru incriminarea *operațiunilor cu produse fără a deține autorizația prevăzută de lege* (iar nu a oricăror acte

sau operațiuni), operațiuni pe care le-a definit în cuprinsul art. 2 lit. b) din același act normativ, devin incidente principiile privind previzibilitatea legii, derivate din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale a României. Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Rezultă astfel că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29; Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coeme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145; Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51; Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42; Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34; Decizia Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 8 iulie 2016).

Or, în condițiile în care, așa cum s-a arătat anterior, activitățile care se încadrează în noțiunea de *operațiuni cu produse* sunt definite în cuprinsul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, elementul material al infracțiunii incriminate de art. 16 din același act normativ poate viza exclusiv aceste activități, fiind interzisă extinderea sferei de incriminare și la alte operațiuni, cum ar fi consumul sau deținerea în vederea consumului unor asemenea produse.

Subsecvent, de vreme ce operațiunile cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive trebuie să fie subsumate scopului producerii, circulației sau interpunerii în circulație a unor asemenea substanțe, iar deținerea în vederea consumului sau consumul propriu-zis al acestora nu intră în sfera de reglementare a actului normativ incident, activitatea de **procurare** ar putea constitui una dintre modalitățile alternative ale elementului material exclusiv în ipoteza în care este realizată în scopul menționat. Cu alte cuvinte, activitatea de procurare, care, potrivit DEX, este definită prin *a face rost de ceva, a obține ceva, a achiziționa*, poate constitui elementul material al infracțiunii numai în măsura în care este subsumată scopului intermedierei sau interpunerii în circulația produselor susceptibile de a avea efecte psihoactive.

În consecință, procurarea unor produse susceptibile de a avea efecte psihoactive de către consumatorul final, în măsura în care scopul procurării este exclusiv consumarea de către acesta, nu intră în sfera de reglementare a art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, și nu constituie o modalitate alternativă a elementului material al infracțiunii incriminate prin art. 16 din același act normativ.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 4.877/86/2017, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a următoarei chestiuni de drept: „Dacă activitatea de procurare, ca modalitate alternativă a operațiunii cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, astfel cum această noțiune este definită de art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 și incriminată la art. 16 din aceeași lege, se referă la procurare ca activitate legală de import, export ori intermediere de produse sau privește procurarea unor astfel de produse în orice împrejurare și cu orice titlu, inclusiv de către consumatorul final al produselor susceptibile a avea efecte psihoactive.”

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011 stabilește că:

Procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive constituie o operațiune cu produse în sensul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 și intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din același act normativ în ipoteza în care este efectuată în cadrul unei activități de import, export ori intermediere de produse.

Procurarea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive de către consumatorul final în vederea consumului propriu, efectuată exclusiv în acest scop, nu constituie operațiune cu produse în sensul art. 2 lit. b) din Legea nr. 194/2011 și nu intră sub incidența dispozițiilor art. 16 alin. (1) din același act normativ.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 12 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE CU DELEGAȚIE AL SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Valentina Cruceanu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 097594